

MARGUTIS

BRUNDZA J
175 HIGH ST
BROOKLYN N Y

1 42

"I AM AN AMERICAN DAY" SOLDIER FIELD AIKŠTĒJ, CHICAGOJE, GEG. MAY 18 d.

VOLUME XIV No. 10

MARGUTISPublished semi-monthly on the
15th and the 30th**ANTANAS VANAGAITIS**

Editor-Publisher

Entered as second-class matter at the post office at Chisago, Illinois May 16th, 1928, under the act of March 3rd, 1879. SUBSCRIPTION PRICE \$2.00 per year, 10 cents per copy. The publisher assumes no responsibility for return of unsolicited manuscript.

MARGUTIS, 6755 S. Western Ave.

Chicago, Ill.

Phone GROvehill 2242

ANTANAS A. OLIS

ADVOKATAS

Bridgeport: 3252 So. Halsted Street

Valandos: nuo 7 iki 9 vakare

Tik ketvirtadieniais

Telephone CALumet 6945

Adv. Antanas A. Olis**Adv. R. A. Vasalle****Adv. A. Lapinskas**

134 North La Salle Street

Room 1308

Telephone RANDolph 0332

CHICAGO, ILL.

Phone CANal 6122

DR. S. BIEŽIS, M. D.**GYDYTOJAS IR CHIRURGAS**

2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1—3 ir 7—8 vakare.

Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį

Rez. 6631 So. California Ave

Telephone REPUBLIC 7868

Phone CANal 6122

DR. S. JAKUBS, D. D. S.

DENTIST

9:30 A. M. 12 A. M.

1—5 P. M. 6—8 P. M.

2201 West 22nd Street

Residence 2850 West 40th St.

Res. Phone LAFayette 7383

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

REAL ESTATE

JOHN PAKEL

JOHN PAKEL

Statau visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau viską taisymo darbą be jokio cash įmokėjimo ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. (Išgautu geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Kompanijų dėl taisymo apdegusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL

Insurance and Loans

6816 S. Western Avenue

Phone Grovehill 0306

SENIAUSIA IR PIGIAUSIA**LAIDOJIMO ĮSTAIGA****John F. Eudeikis**

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

AMBULANCE

PATARNAVIMAS

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Tel. LAFAYETTE 0727

DYKAI koplyčios visose
Chicagos dalyse

MARGUTIS

Foremost Lithuanian Journal
of Music, Folklore and
Humor.

— Synchronized With —
Outstanding Radio Programs
Covering Homes of a Million
Lithuanians.

O LIETUVA MYLIMOJI!

O Lietuva mylimoji! Kur pragaišo dienos,
Kad už tave galvą guldė lietuvis kiekvienas?!
Nebijojo nei kryževių, nei piktųjų lenkų,
Visi buvo pasirengę juos nuo savės tremti!
Ak! Nėr kunigų narisiųjų, kas tave apgintų,
Kas prieš tavo žiaurius priešus, minią pavadintų! . . .
Ant' maskolius mus prispaudė — neduod' tart žodelio,
Kad tikrai tave mylėti, jis užstojo' mums kelią . . .
Žengęs girion pas'klausyti, girdžiu, užia vėjas,
O ant galvos ažuols senas, baisiai sudrebėjo.
Jis prašneko žmogaus balsu, tarsi žemė virpo,
Mano kūnas, tuo suklupo, kaktis nesutirpo:
"Buvo dienos, kad guodojot mano visa veislę,
"Tarpe jūsų tad klestėjo žmoniškoji laisvė.
"Bet su priešu susirišus, mūsų bočiai krito
"Ir Perkūnas mus apleido, mes našlaičiai likom.
"Žemėj, kur yra Lietuva, priešai josios tūno,
"O lietuviai apšviestūnai, tankiai vaiduos žūna.
"Ieškau raštininko, dainiaus, kurs žmonems įkvėptų.
"Tikrą tautiškąją dvasią, kovot' priešus lieptų.
"Kurs ne nuomones savąsias, žmonių širdin diegtų.
"Bet lietuviškuoju žingsniu miego galą siektų . . .
Liūdna, graudu pasidarė, girdint tikrą tiesą,
Kad lietuviai menk' išmano, platint' tautos šviesą.
Juk Amerikos Lietuviams maž' rūp' lietuviystė.
Platin savo anarchizmą, tankiai bedievystę.
Vienok tikrą viltį turiu — veik ateis tas laikas,
Lietuvis dirbs dėl Lietuvos, kaip jos tikras vaikas! . . .

AL. B.

P. S. Tos eilės parašytos a. a. kun. A. Burbos, kuris daug dirbo
lietuvių tautiniam idealui Amerikoje. Jos tinka ir dabar.

LIETUVOS PREZIDENTO, ANTANO SMETONOS KALBA, PASAKYTA IŠ WHFC MARGUČIO RADIO VALANDOJ GEG. 18 D.

Man yra miela pasveikinti jus, Amerikos lietuviai ir lietuvės, ir paprašyti jūsų atidaus dėmesio šiam trumpam mano pranešimui. Kalbėsiu apie savo kelionės tikslą, apie Lietuvos buitį ir nebuitį.

Jau trys mėnesiai su viršum kaip esu pasiekęs J. A. V-bes. Man, keliaujantį per eilę didžiųjų Amerikos miestų, pradėjus New Yorku ir baigiant Chicago, lietuviai, susitelkę draugėn, visur gražiai sutikdavo, tiek davo patogią viešnagę ir

nuoširdžiai palydėdavo toliau. Lietuva ir jos vadavimas iš baisios verguvės mūsų kalbose ir pašnekėsiuose buvo didžiausias susirūpinimo dalykas. Iškilmėse, ruošose man sutikti, dalyvavo augštai pastatytų Amerikos žmonių, savo užuojauta, man žodžiu ir darbu pareikštu, jie rodė daug palankumo lietuvių tautai ir Lietuvai. Pittsburgho universiteto rūmuose lietuvių kambarys, Clevelando sode lietuvių darželis, Pittsburgho lietuvių

Pranciškonų vedama mergaičių mokykla, Chicagos lietuvių Kaziemiečių vedama mergaičių akademija, Dariaus-Girėno paminklas, — visa tatau liudija, kad mūsų tautiečiai, būdami geri, ištikimi J. A. V. piliečiai, nepamiršta savo pirmosios tėvynės, vaizdingai ją atsimena sau ir skelbia jos buvimą amerikiečiams. Tos tautinės lietuvių kultūrinės įstaigos rodo juos esant tėbegyvus, gerbiančius savo tėvų ir protėvių palikimą.

Mano tolimos kelionės tikslas, mieli tautiečiai ir tautietės, yra netik ieškoti Lietuvai pagalbos iš jūsų, bet ir užtarimo jai gauti iš vadovaujančių svetimos šalies žmonių. Viešėdamas Washingtonė pas Lietuvos pasiuntinį, Įgaliotą Ministrą, p. P. Žadeikį, gavau matytis su vienu kitu augštu valdžios asmeniu ir jiems bent trumpai išdėstyti baisią Lietuvos nebuitį. Man teko malonumo prieiti ir prezidentas Rooseveltas ir su juo išsikalbėti. Pirmi jo žodžiai buvo: "Aš Tamstą pažystu iš paveikslų . . . Kokių žinių turite iš Lietuvos?" Trumpai atsakiau šį klausimą. Prezidentas Rooseveltas man padarė labai gero ir labai didelio įspūdžio. Jis aiškino, jog visos tautos, tame skaičiuje ir Lietuva, vienu ar kitu būdu laisvę atimtos, turinčios atgauti nepriklausomybę. Jo žodžiai, primygtinai tarti, rodė, jog tai kalba didžios galybės vadas, kuris veltui burnos neaušina. Atsisveikinant jis man patarė vykti į mano tautiečius ir padirbėti jų tarpe . . ." Amerikos lietuviai gelbėjo Lietuvai per aną Didįjį Karą, gelbės jai ir šiame kare." Sustiprintas, pakilęs dvasia išėjau iš Baltųjų Rūmų, paguostas ir geriausiai nuteiktas prezidento Rooseveltto.

Dabar va, susipažinęs su Chicagos lietuviais ir su šio didžio miesto ir krašto vadovaujančiais asmenimis, per radiją kreipiuos į jūsų plačią visuomenę. Neįmanoma trumpu laiku, kiek man jo šią va-

landą skirtingą, išpasakoti, kokia nelaiminga jūsų pirmoji tėvynė, koki nelaimingi tenai jūsų draugai, pažįstamieji ir jūsų giminės. Antra vertus, jūs apie tai gaunate patirti iš Amerikos lietuvių laikraščių ir nugirsti iš tų žmonių, kuriems pavyksta pasprukti iš plėšriųjų bolševikų nagų. Žodžiu sakant, Lietuva kamuojama ir draskoma skubotai. Ne tik suaugę žmonės, savo sunkiai uždirbto turto atimti, bet ir jaunieji, keliolikos metų priaugliai, gaudomi, žiauriausiomis sąlygomis gabenami Rusijos gilumon, kad ten prarastų savo tautiškumą ir religiją, arba kad ten badaudami galą gautų. Nė senovėje, kada stingriai gynėsi savo priešų, Lietuva nebuvo buvusi tokia klaidiame varge, kokiame šiandien jai tenka būti. Dabartinė jos vergovė daug kartų žiauresnė nekaip prie Muravjovo, carų gadynėje.

Ir vis delto randasi lietuvių tarpe žmonių, skelbiančių, jog Lietuva tik dabar bolševikų jūne atgavusi savo tikrąją laisvę. Kiti vėl, artimi jų srovei, kurie dedasi neprietariai bolševikams, užuot rupinęsi, kaip Lietuvai padėti nelaimėje, nė

iš šio, nė iš to puola Lietuvą, paskutinius keliolika metų vadavusius žmones, kad ši buvusi visai išnaudojama, alinama, spaudžiama, krauju plukdoma ir tt. Kas gi tie vadai, kurie tokią Lietuvą piešia, taip neteisingai ją vaizduoja? Tai žmonės, prisigėrę rusiško — nihilistiško raugo, kurio neįstengė jiems nuplauti nė demokratinė Amerikos civilizacija, tai žmonės auklėti rusiškos socialistiškos mokyklos, pavertusios Rusiją "Sovietų Rusiją." Tai rusai lietuvių kilmės, nagrinėja, kopinėja, ar neraskur ko pikto prieš ką pasakyti. Piktos akys visur tik pikto ieško ir pikta mato.

Kad tokie surusėjusių lietuvių, kad ir tebemokančių lietuviškai, pasakojimai yra netiesa, gali paliudyti mūsų Amerikos tautiečiai, lankęsi šiokių ar tokių metų Lietuvoje. Jie kaip man tenka čia vieną kitą jų susitikus kalbėtis, negali atsigėrėti Lietuvos kultūrine pažanga, padaryta po 1926 m. posukio. Juk tai tiesa, tai galima įsitikinti pavarčius valstybės apyskaitą, rodančią kaip dideliais šuoliais kilo Lietuvoje švietimas,

PREZ. A. SMETONA WHFC RADIO STUDIJOJ GIEDANT LIETUVOS HIMNĄ, PO JO PASAKYTOS KALBOS, GEG.-MAY 18 d.

žemės ūkis, pramonė ir visos kitos kultūrinės gyvenimo šakos.

Kai taip nesąžiningai piktų žmonių nupeikta Lietuva, tai kitiems mūsų tautiečiams, ypatingai jauniems, čia gimusiems, nelieta ir noro už ją stoti. Tačiau reikia turėti drąsos, reikia Lietuvą parodyti tokia, kokia buvo, nesukarikatūrinta, neišmurzinta, kokią piešia partiniai, įtužę minių vadokliai, piktumu nesitveria agitatoriai. Reikia spirtis ir atsispirti netiesai, nesąžinei. Toks darbas, toks tiesos ieškojimas yra kova už Lietuvos išvadavimą. Nereikia akiai imti bet kokia žinia, priešingai reikia atsverti kiekvienas atsiųstas gandas, ko jis vertas. Tai mano ir kitų, kuriems rūpi Lietuvos išvadavimas, yra nuolankus prašymas.

Ne dyki puolimai laisvos Lietuvos vadų, ne partingas jos netolimos praeities nagrinėjimas, ne: augančias lietuvių tikslas yra išvaduoti ir atkurti laisva ir nepriklausoma Lietuva, kokia buvo paskelbta 1918 metais, vasario 16 d. Kaip vaduoti? Taip, kaip jūs tautiečiai ir tautietės esate ją vadavę savo aukomis ir savo geraisiais darbais per aną Didįjį Karą. Tas jūsų patyrimas, jūsų geroji valia ir jūsų sveikoji nuovoka rodys kelią ir dabar. Tas kelias tai tautos vienybė.

Lietuvos Prez. A. Smetona ir p. Smetonienė, sutinkama prie WHFC Radio Stoties Angos, Ciceroj, geg. 18 d.

Kiti abejoja, ar bus galima pasiekti augščiausias tikslas, ar pasiseks atstatyti vėl nepriklausomą Lietuvą. Nevilčiai, pesimizmui, abejojimams, neturi būti vietos. Dabar lietuviai stipresni, nekaip per aną, 1914-1918 metais karą. Dabar jie turi valstybinio gyvenimo patirtį, žinomą gangreit visoms tautoms, turi patriotiškai išauklėto jaunimo, kurio neįstengs Sovietų Rusija viso išnaikinti, yra lietuviai daugiau susipratę, ką reiškia turėti savo valstybę. Lietuvos jaunojoje kartoje nebėra neraštingų, kaip kad jų per aną karą yra buvę nemaža. Karo galo dar nematyti; visas Europos kontinentas užkariautas, tautų nusistovėjusios ribos išardytos, supainiotos; šimtai milijonų žmonių laukia teisingos taikos. Ar ji ateis ir kada? Šiaip ar taip, taikos darybose J. A. V. žodis turės lemiamo svorio.

J. Docius.

MES ATVYKOM

Juokės žali medžiai,
Žalios pievos juokės, —
Vykom nuo Seredžiaus,
Klydome nuo Luokės.
Saulė daug linkėjo,
Mojo karklai pievoj,
Kai audringu vėju
Sakėme sudievu.

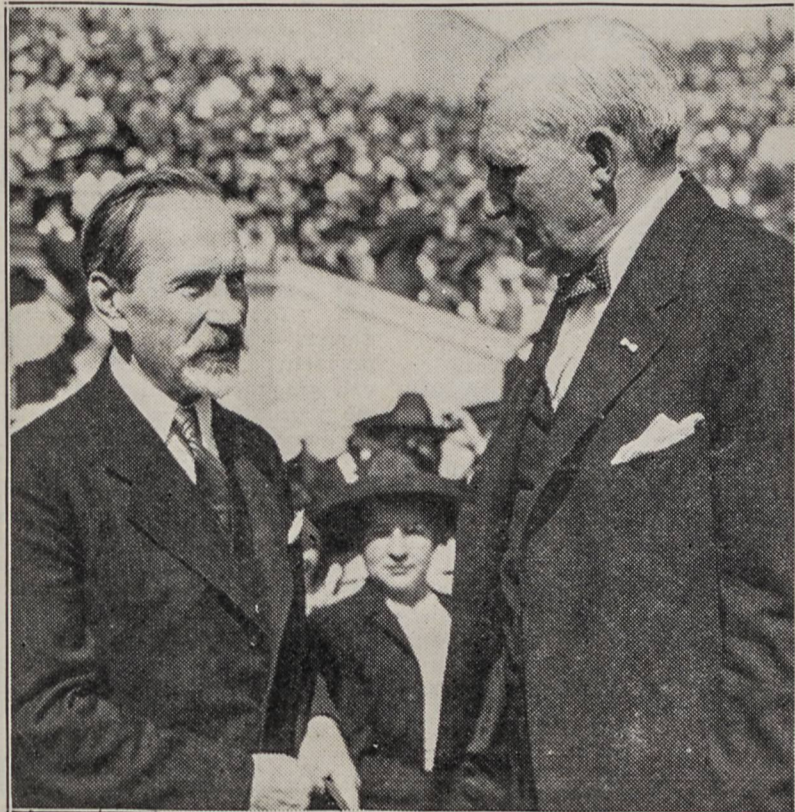
Laimino motutė,
Sesė laimę mojo,
Drungni vėjai pūtė —
Kartu nukvatojo.
Debesėliai slinko,
Paukščiai suko ratą,
Kelias linkte linko,
Kai linksmai dainavom.

Štai jau mes kareiviai —
Aptašyti uosiai;
Greit nebūsime kreivi —
Viesulų žygiuosim.
Visas štai jaunimas
Mus akimis lydi,
Daug jis laimės linki,
Daug ko mums pavydi.

Juokės žali medžiai,
Žalios pievos juokės, —
Vykom nuo Seredžiaus,
Klydome nuo Luokės.
Saulė daug linkėjo,
Mojo karklai pievoj,
Kai audringu vėju
Sakėme sudievu.

MARGUČIO MERGINŲ CHORAS SU LIETUVOS PREZ. A. SMETONA (VIDURY) WHFC RADIO STUDIJOJ. IŠ DEŠINĖS PUSĖS MATOTE LIETUVOS KONS. P. DAUŽVARDĮ, ADV. A. OLĮ IR MARGUČIO RED. A. VANAGAITĮ

Antanas Smetona, President of the Republic of Lithuania (left) exchanges greetings with William S. Knudsen, director of newly-formed "Office of Production Management" during the "I AM AN AMERICAN" day rally sponsored by the Chicago Herald-American, Sunday May 18th.

Mr. Knudsen was principal speaker at the Soldiers Field event, President Smetona was Guest of Honor.

Mrs. Justin Mackevich (center) hostess to President and Madame Smetona during their stay in Chicago is an interested spectator.

PREZ. A. SMETONOS KALBA Sveika ir Tauri Šeima Mylimai Tėvynei

(Tęsinys iš pereito Nr. Ta kalba buvo pasakyta Lietuvoje Motinos Dienoj, 1938 m. Geg. 1 d.)

Kuomet šeimai randasi daugiau pavojaus? Tuomet, kai pajra bendroji visuomenės tvarka, kai nei asmuo, nei nuosavybė nebegebia. Taip atsitinka, visuomenę sukrėtus karui arba revoliucijai, vadinasi, kada gyvenimas iškrypsta iš nustatytų vėžių ir suirzė žmonės kariškai ima jaustis. Taigi, kaip kiti kraštai, taip ir Lietuva po Didžiojo Karo pajuto daugiau šeimas krinkant. Tenka pastebėti, kad tokio pakrikimo randasi dažniau mieste, nei kaime, dažniau mūsų diduomenėje, nei prastuomenėje. Taigi netikęs pavyzdys iš viršaus apačion šviečia. Be abejo, kad Rusijos revoliucija turėjo netaurios įtakos mūsų inteligento šeimai. Aiškinimas tačiau nėra išteisinimas. Jei suprantame, kad šeimos irimas yra žalingas tautai, tai privalome, žiūrėdami jos gėrio, šalinti tą žalą. Ji silpnina krašto atsparumą, blogai nuteikdama mūsų priaugančias kartas. Mes juk tikime, kad tik sveika, pastovi ir tvirta šeima tegali sukurti jauną ir stiprią Lietuvą. Jei taip, tai šeima nėra vien privatus dalykas, su kuriuo kaip kas norėdamas gali elgtis.

Mums metas rimčiau kovoti ir su palaidu žmogumi, nemėgstančiu dirbti darbo piktai ingeidžiams. Štai mažųjų vaikų prieglaudose nebeužtenka vietų rastiniams ar pamestiniams. Tai nežinomų, pasislėpusių tėvų vaikai, tai negailestingai apleistos gyvybės, kurias visuomenė verčiama imti savo globon. Tai ne tėvai, o brakonieriai, kurie žudo motinų ir vaikų laimę, o kartais ir juos pačius. Tokiems tėvams nė motais, koks likimas laukia jų leistas gyvybes. Paaugusios jos kentės už savo tėvų nuodėmes, negalės džiaugtis gyvenimu ir gal taps jų daugis pagieža visuomenei. Tokių patamsio donžuanų pasileidimą turi brangiai apmokėti tautos išdas. Vienas rusų rašytojas (rodos, L. Tolstojus?) yra pasakęs: Kto prieliubodei, tot i zlodei. Daug teisybės pasakyta: Kas gašlauja, tas ir vagiliauja, tas ir galvažūda tampa. Kas nesivaldo lyties aistroje, tas dažniausiai nusizengia ir kitur dorovėje. Kad tai tiesa tai rodo ir teismų praktika. Aistrieji pa-

laidūnai — visuomenės vėžys. Tautai žinant, reikia laiku rasti priemonių jam šalinti.

Kaip visas kūnas, susirgus jo kuriai daliai, tikrinamas tiriant, iš kur kilusi liga, taip ir negaluojuant šeimos dorai, tenka plačiau dairytis negalavimo priežasčių visuomenės gyvenime. O sužinojus, kas kenkia doringei santvarkai, kas ją žeidžia, negalima palikti abejingiems, negalima kęsti tos tvarkos ardytojų. Šeima nėra kokia sala tautoje, taigi visa, kas aplinkui darosi, ją pasiekia ir šiaip ar taip ją paveikia: literatūra ir filma, rodančios piktinantį keno gyvenimą bei prisunkta egzotizmo ir skelbiančios laisvą ir palaidą meilę, apie kurią tik esame kalbėję. Visa tautai juk niekina dorines vertybes ir jų vieton spraudžia neraliuotą aistrą. Tai nešvari kontrabanda, siekianti pelno, prisidengusi menu, mokslu ar netauriai suprantama laisve. Kovoti su tomis blogybėmis jau ne be vienos, o visų šeimų dalykas, ir su tuo, kas bloga, reikia kovoti tuo, kas gera: tauri literatūra ir filma, tauri spauda. Šeima, kaip esu neseniai turėjęs progos pasakyti, yra geriausia auklėtoja, todėl ji tenka rūpestingiausiai saugoti ir jai padėti reikia. Geriausia auklėjimo talkininkė jai turėtų būti mokykla.

Turint paramos iš valstybės, šeimai yra drąsiau rasti savyje galios. Drausmės, susiklausymas ir darbas, — štai kas jai pirmučiausia pravartu. Kaip tautai, taip ir šeimai yra vienybė sklandaus auklėjimo pagrindas. Žinoma, nėra namų be dūmų. Kas be ko! Bet, kad tų dūmų mažiau būtų, reikia troba nuolat vėdinti. Darbas — tikriausias visų doros negalavimų gydytojas, darbas — pylimas prieš visokių šeimos židinio ardymus. Kai vyras ir žmona nuolat dirba, tai nėra jiems laiko dairytis kitur išsvajotos meilės. Va kodėl kaimė, palyginti rečiau atsitinka šeimos dramų. Kad mieste jų daugiau esti, tai galima išaiškinti tuo, kad viena ar antra pusė mažai tedi, ir, turėdama per daug laisvo laiko, ieško visur progų jam leisti, kad nebūtų nuobodu. Ne dairymasis į svetimą kiemą, o savo namai ir savo vaikai daugiausia turi rūpėti, kad užaugtų ne vien sau, bet ir tautai. Taigi auklėjimo linkmė turi vesti iš savo ląstelės į plačiąją viešumą. Šeima tvirtė, nei kas kitas, prigydo priaugliui pareigas artimui, tautai ir valstybei. Taip tik daroma darnesnė asmens jungė su visuomene, taip ūgdomas visuo-

meninis, ne savanaudis žmogus. Obuolys, sakoma, netoli krinta nuo obelies. Taigi: kokie tėvai, tokie ir vaikai. Ir dar toliau: kokia šeima, tokia ir tauta.

Tauta, norėdama būti pajėgesnė, turi augti ir daugėti. Didesniam gyventojų skaičiui dar turime erdvės. Gal vargo baimė, gal nenoras imtis vaikų auklėjimo pareigos kankur užsieniuose sumažino jų gimimą. Taip esant, radosi pavojaus tautai sumenkėti, o gal ir išsigimti. O italai ir vokiečiai, kad ir nestokoja priauglio, raginasi dar daugiau jo turėti. Tačiau yra kraštų, kur, didėjant priaugliui, didėja ir skurdas, kur gausingos šeimos neturi kuo misti. Ir mūsų tautai nesvetima patarlė, kur sako: Agi jo daug vaikų, kaip elgetos. Gausingos, bet neturtingos šeimos būna džiovos ir kitokių ligų lizdai,

ŽMONIJOS ISTORIJA DOVANAI

610 pusl. didumo, \$2.00 vertės

knyga dykai tam

KAS NAUJAI IŠSIRAŠYS

"DIRVA" METAMS UŽ \$2.

DIRVOJE telpa eilių-dainų, istorijų, apysakų, lengvų pasiskaitymų.

Dirva jums tikrai patiks.

Pamatymui siunčiama dykai.

Priduokit aiškų savo adresą.

"DIRVA"

6820 Superior Avenue
Cleveland, Ohio.

MARGUTIS DIENŽODIS LEIDŽIAMAS IŠ

WHFC

DEŠIMTI METAI

Nauja Banga

1450 kiloc.

Sekmadieniais — 1 val. popiet
Darbo Dienoms — 9:30 v. v.

PENKTADIENIAIS ŠEŠTADIENIAIS

7 v. v.

— pastebi statistikai. Iš tų dviejų skirtingų reiškinių — gimimų mažėjimo ir jų skurdaus daugėjimo — randasi dvejopos baimės: kad tauta mažėdama nenualtų, ir priešingai, kad, skurdžiai daugėdama, nepairtų. Kas daryti, norint to abejopo pavojaus išvengti? Rodos, geriausia yra siekti, kad šeimos būtų gausingos ir turėtų lėšų gyventi. Vadinas, joms reikia ne tik patogių dvasinių, bet ir įmanomų medžiaginių sąlygų. Galiausiai juk ir sąlygos nuo pačių žmonių priklauso.

Mūsų tautai naudinga, kad subrandę jauni žmonės darytųsi šeimas. Anksti kėlės, jaunas vedęs — nesigailėsi. Taip kalba patyrimas.

Sveikata yra laimė, o sveika šeima tegali būti iš sveikų tėvų. Dėl to vyras ir moteris, prieš tuokdamies, turėtų pasiklausti išmintingų žmonių, gydytojų, ar tinka santuokai.

Įvertinę šeimos reikšmę tautai ir valstybei, panagrinėję jos svarbumą prieauglio auklėjimui, pastebėję ir jos taisytinas ydas, mes privalome atsiminti ir šeimos sielą, jos motiną.

Mes jaučiame ir žinome, koks žymus vaidmuo šeimoje. Ji maitina, ji vaidmuo šeimoje. Ji maitina, ji auklėja ir moko vaikus, jų būtim sielojasi, gyvena nerimą ir vargą dėl jų. Su motinos meile negali lygintis jokia kita meilė. Ko ji verta, kiek ji brangintina, skelbia mūsų dainos. Mūsų motinų rankose mūsų šeimų ir mūsų tautos likimas. Tačiau kiek jų daug nesusilaukia iš savo vaikų pelnytos meilės ir pelnyto atsidėjimo! Liūdna apie tai pamanyti. Motina užugdo būrį vaikų, o šie kartais nestengia išlaikyti jos vienos senatvėje. Tai liūdna tiesa. Kas iš jos eina? Eina, kad prieauglį auklėtume toliau taip, kad jis daugiau gerbtų ir mylėtų motiną. Bet yra juk (ir tai ne paslaptis) ir netikusių motinų. Taigi, mūsų rūpestis, kad ateityje tokių nebebūtų.

Viešojo nuomonė yra didelė pajėga kiekviename kultūros darbe. Ji pravartu ir mūsų rūpimai bylai, šeimos bylai. Taigi malonu pasveikinti mūsų visuomenės, talką, skirtą motinos dienai. Sutelktinis žygis, reikia tikėtis, pažadins dėmesį visų, kurių tik širdžiai yra artima mūsų krašto šeimos buitis.

Mūsų meilė ir pagarba motutėms, gyvoms ir mirusioms! Sveika tauri šeima mūsų mylimai Tėvynei!

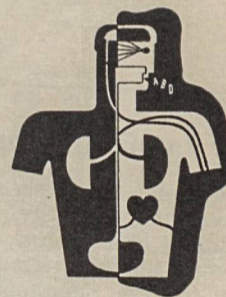
SVEIKATOS SKYRIUS

Tvarko

Dr. Steponas Biežis

Paskaitos būna antradieniais

Per radio iš WHFC 9:30 v. v.

DANTŲ SVEIKATA

Rašo Dr. St. Jakubs

Didžiūmos vaikų pirmieji pastovieji dantys yra apleisti, sugedę, ir dažnai užsikrėtę. Ne vieną kartą jie reikia ištraukti ir tuomi sudarkyti kūdikio visą veido simetriją, jo kitų dantų normalią dygimą ir duoti progą įvairiems keblumams kilantiems iš priežasties prastų dantų. Paklausus motinos, kodėl nebuvo vaiko dantys apžiūrėti ankščiau, gauname atsakymą: "Aš maniau kad jie iškris, tai kam juos taisyt."

Ta, tai nelaiminga klaida ir daug žalos žmonėms pridaro.

Yra sakoma, kad vaikai turi atkentėti už tėvų nuodėmes. Sakyčiau ne tiek už nuodėmes, kiek už nežinojimą ir kartais už apsileidimą. Kiek randasi motinų, kurios norėtų apžiūrėti savo vaikų dantis? Daugelis nei nežino, kad jų vaikai turi pastovius dantis.

Taigi nestebėtina, kad užaugę sūnus ar duktė silpnais, bedančiais, prastos išvaizdos ir su stoka gabumų.

Man liūdna kalbėti apie tai Jums liūdna matyti vaikus užaugusius nedailiausiais, ir nesveikiausiais dantimis.

Prieš kiek laiko į dentisto ofisą, ateina moteris su jauna dukterimi. Mergaitė skaistaus veido, dailaus sudėjimo, bet nenormaliai storomis lūpomis ir atsikišusiais žandais. Jos priešakiniai dantys visai nesusėina. Ji gali kramtyti tik su dviem arba trim galiniais dantimis. Ji šalinamas nuo jaunimo,

mažai kas ją gerbia, net "vėpla" vadina. Jai labai skurdu gyventi. Kame priežastis? Šios mergaitės pirmi pastovieji dantys (krūminiai) buvo ištraukti kada ji buvo tik tai septynių metų amžiaus. Kiti dantis suaugo kreivai ir išvertę žandus į nenormalią augimą...

Kiek randasi tokių mergaičių ir bernaičių sunku būtų suskaičiuoti! Jeigu jūs tēmysite tai sutiksime jų visur. Tai ženklai neatydumo ir apsileidimo. Visi norime matyti jaunus gražius vaikus su normaliais dantimis, bendra kūno sveikata.

Todėl tėvai, žinokite, kad jūsų yra tiesogine pareiga ap rūpinti savo vaikučius gražiais, sveikais dantimis, nes tie vaikai neturi reikiamo supratimo apie sveikatą dantų užlaikymą.

SANDARA

Metams kaina \$2.00

Adresas: 840 W. 33rd Str.
Chicago, Ill

Tautinės Sandaros Organas.
Red. M. VAIDYLA

Už \$1.00
Lietuvių Naujienos

332 N. 6th Street,
PHILADELPHIA, PA.

LIETUVIŲ NAUJIENOS lankys tamstas kiekvieną mėnesį per 2 metus. Užsirašyk sau ir savo draugui arba draugei, tai bus geriausia dovana.

IŠ "JAUNOSIOS LIETUVOS" VEIKIMO

Šį skyrių veda **Balys Armoška.**

Kas Jaunimui Rūpi?

Šių dienų, lietuviškam gyvenime, kiekvienam laikrašty, kiekvienam suėjime - susirinkime, visur girdime apie alinamą, ištautinamą Lietuvą. Tenai naikinama, žudoma, geriausios tautos paiegos, kurios prisidėjo prie Lietuvos išlaisvinimo, prie tautybės pakėlimo. Kas šiandien Lietuvoje daroma, kad palaikyti ir ugdyti tautinę sąmonę? Kas daroma čia, išeivijoje? Nieko. Kiekviena grupė, kiekviena partija, tik deklamuoja apie savo pažiūras "demokratiją." Lietuvos atvadavimo darbas nei vienai pusei nerūpi.

Dar Lietuvos vadavimo darbas nėra pradėtas, o tam tikri partijų vadai- vadukai, jau ruošiasi įvesti savo partijos valdžią. Vieni dedasi su rusais, kiti su italais, dar kiti su ... lenkais ... Mes žinom seną pasaką apie mešką, kuri dar vaikšto gyva girioj, o jau medžiotojai jos kailiu dalinasi. Jeigu mes, prieš pradedant Lietuvos valstybės vadavimo darbą, pradedame partinę pretenziją pareikšti į Lietuvos vidaus tvarkymąsi, tai esam menki politikieriai. Juk mes nežinome ar nenorime žinoti, kaip mėginama sutvarkyti, ar pertvarkyti Europa. Kokia bus visos Europos tvarka, tokia bus ir Lietuvos valstybės vidaus santvarka.

Nelaikas dabar ginčytis ir bartis dėl vienokios ar kitokios "demokratijos" įvedimo Lietuvoje. Pirmiausia turime burtis į vieną šeimą, apie vieną vadą, dėl atvadavimo iš po rusų okupacijos, Lietuvos valstybės. Juk esame visi lietuviai, viena lietuviška šeima ir vieną tėvynę teturime. Tokios mūsų pažiūros į Lietuvos valstybės atvadavimą.

Vardan tos, Lietuvos — vienybė težydi!
B. Gediminas.

PASTABOS:

Mūsų organizacijos metinis parengimas, įvyks birželio 14 dieną, vakare, Liberty Darže, Willow Springs, Ill. Kadangi 13 birželio pripuola Antanų vardadienis, tai tuo pat kartu atšvėsime ir savo tradicinę šventę. Praeitame numeryje buvo rašyta kad šis mūsų parengimas įvyks birželio 13, bet kadangi susidėjus aplinkybėms teko nukelti viena diena vėliau, todėl šiuomi parengimo datą ir atitaiso-

me. Šokiams gros gera orkestra, daug pryžų ir šiaip visokio įvairumo. Ypatingai jaunimas turėtų imti pilną dalyvumą.

Iš St. Charlis, Ill., rengiasi atvykti pilna ekskursija. LAUKSIME.

Pasitaikius progai Bruno Katauskas, Antanas Rudokas ir Balys Armoška, aplankė St. Charles lietuvius. Labai gražiai buvome priimti ir pavaišinti pas to miesto "tūzą" biznierių Roman-Ramanauską. Net miesto majorą teko sutikti ir susipažinti. Taipgi sutikome su p-nia Montvidiene, kuri supažindino su St. Charles gyventojais: Voluliais, Šemetais, Rudis-Rudauskais, Norikaičiais ir draugėlį kitų. Labai dėkojame St. Charliečiams už prielankumą ir vaišes. Lauksime jūsų atvažiuojant mūsų parengiman birželio 14 dieną, vakare,

Narė Adelė Petrick gegužės 10 dieną Nek. Pras. Panelės Šv., bažnyčioje priėmė nuo kun. Černiausko moterystės sakramentą su Steponu Deringiu, 4 val. p. p. įvyko jungtuvės, labai gražiai išpuoštoje bažnyčioje. Kadangi tėvelis yra miręs, tai tėvo vietą užėmė pusbrolis Mathew Patrick. Laike ce-

remonijų, solo giedojo "Ave Marija" ir "Rožančių" poni Ona Biežienė. Iškilmingą vestuvių puotą, vakare, įvyko Vengeliausko salėje, kur susirinko labai didelis skaičius svečių. Tarpe jų dalyvavo ir Jau-nalietuviai: Br. Gediminas su žmona, Balys Armoška, Bruno Katauskas, Antanas Rudokas ir Peggy Zakaraitė. Pamergėmis ir palydovais buvo: "Maid of honor" Ann Rudis. Vyriausias palydovas Anton Deringis su Alice Ciparis, Stella Deringis su Eduard Maleck, Sylvija Iwasz su Eduard Deringis, Katie Duray su Steve Duray, Mary Rudis su Joe Petrick ir Peggy Zakaraitė su Andy Vaseliauskas. Linkime jaunavedžiams kuolinksmausio ir laimingiausio gyvenimo.

Mūsų organizacijon praeitame susirinkime įsirašė jaunutė panelė, Anna Keviliutė, nesenai atvykusi iš Wisconsin valstybės. Sveikiname naują narę! Laukiame daugiau.
B. A.

MARGUČIO SKAITYTOJŲ KONGRESAS

6 Liepos - July, 1941 m.

LIBERTY GROVE
WILLOW SPRINGS, ILL.

LIETUVOS PREZ. A. SMETONĄ SU PONIĄ PASITINKA MARGUČIO ŠTABAS PRIE WHFC RADIO STOTIES, CICEROJ

JERONIMAS RAŠO

Sveiki!

Užėjo, žinot, toki karščiai pas mus, kad nesinori nieko veikt. Jeigu turėčiau meškerę, tai futbolą ištempęs ant "leikos," meškeriočiau, tik ot bėda, mano meškerės nuo pernai taip susirazgė, susimazgė ir negaliu jų niekaip išnarplioti. Aną nedėdienį, mano frentai pagavo daug stintų. Ale čia stintos, tai didelės — kaip atlenktas peilis. Lietuvoje, kiek man teko gaudyt stintas, tai tokių didelių nepagaudavau. Sykį, atsimenu, Daugų ežere, lyg rodos pagavau panašią stintą, bet tas buvo labai seniai . . .

Reikės važiuot į Tabor Farmus, pas Bačiūnus. Tenai, Sandžio upėj, gali pagauti aukšlių. Aš labai myliu aukšles gaudyt. Jos dabar ir paskui rudeni, tai kimba ant meškerės. Smagiau yra meškeriot, nekaip vaikšiot po saliūnus. Man atsibodo su tuo Baltramiejum pas Baravyką "štedi" sėdėt. Žiema, tai gerai. Šalta — kur pasidėsi.

Namie — Darata neduoda ramybės. Ji vis mane pielavoja ir pielavoja, lyg koks medinis piūklas. Tai tokios navynėlės pas mane. Yra daug visokių pletkų kas rašyt, ale paliksiu kitam sykiui. Po Dekoreišen Dej parašysiu. Žadu išvažiuot kur nors, tai nugirdęs ką, aš jums pakreveziosiu. O ja, švents Antans netoli — 13 Birželio. Margučio M Peratorių ir visą Margučio Štabą priseis sveikinti su var-

NU LIETUVA, NU DAUGUVA . . .

(Eilės parašytos Al. Burbos)

Nu Lietuva, nu Dauguva, pasilikit sveikos,
Tegul sveikus šioj šalelėj visus Dievas laiko.
Tu Lietuva, tu mieliausia mūsų motinėle,
Tu Dauguva, tu plačiausia Lietuvos upelė!
Piat, tyki, lyg senybėj', skardi šalis mūsų.
Po šiuos plotus viešpatavom ant giminės rusų.
Šiandien rusai po maskoliais, maskoliškai rėdos,
Lietuvos gi tikrus vaikus spaudžia didžios bėdos.
Anei rašto, anei druko mums turėt neduoda,
Tegul, sako, bus Lietuva ir tamsi ir juoda.
Kad tu, gude, nesulauktum, nebus kaip tu nori,
Bet kaip Dievas duos, ne tavo priesaikai nedori!
Silpna, trumpa savo valdžia, Dievo teises laužai.
Mindai, spaudai mūsų šalį, mūsų žmones gnaužai,
Nori savo valdžios peiliu, mūs širdį supiausyt,
Nori savo šaltu ledu krūtines apkaustyt.
Neįveiksi sūnau šiaurės! Mūsų širdys tvirtos.
Senai buvo išmėgintos, senai keptos, virtos . . .
Jau kryžikakai kalavijų mums krūtinėn kirtu,
Ir nuo Prūsų mus atskėlė — Lietuva nevirto!
Mūsų brolius iškapojo ant kruvino kapo.
Prūsų žemę pas'dalijo ir liuteriais tapo.
Neįveiksi! Mums ant širdies trupės tavo peiliai,
Sutirps ledai ant krūtinės, tu pats teksi eilei.
Mūsų širdys atsigavo šventu Dievo krauju,
Mūsų rumbai suretėjo Dievo syla nauja . . .
Viduį vilnių mes pasiekėm jau Bažnyčios dugną.
Dvasia šventa mūs krutinėj, kursto šventą ugnį.
Drauge su šventaisiais esam tikybą igiję,
Tikim, mylim ir mylėsime ir tavęs nebijom! . . .
Apkrauk mokesčiais didžiausiais — dvasioj nenupulsim,
Nors nubruk mus į Sibirą ir ten neprapulsim!
Ir visur mes nepamesim vienos šventos Rymo,
Ir visur bus su mumis Dievas Tėvas suivėrimo!
Mokslu šviečia šalis mūsų ir tamsi ir juoda
Ir be rašto ir be druko Diev's mylistą duoda.
Pasibaigs genties adyna, sutrupės pasaulis,
Svieto šviesa bus aptemus — mūsų švies kaip saulė!
Nupuls kalnai ir kalneliai, pasikels aukštybėn,
Dulkėms eis visos galybės — silpnumas galybėn.
Drebėk ir tu, sūnau šiaurės, krūvon susitraukęs,
Krisdamas pats pražuviman, mūsų nenutraukęs!
Mes Bažnyčios, esam uola, o tu tik skeveldra,
Mes eldijoj Petro plaukiam, o tu, graikų geldoj! . . .

P. S. Šios eilės parašytos kun. Al. Burbos, įžymaus lietuvių patrioto dar tais laikais (maždaug 1880 m.), kuomet Lietuvoj rusai uždraudė ir spaudą ir raštą. Jos ir dabar tinka deklamuoti, nes ir dabar Lietuva yra po rusais-maskoliais . . .

M.

duvėms. Antanų yra daug. Dar prisidėjo ir Lietuvos garbingas svečias — prezidentas Smetona. Jo vardas irgi Antanas. Jau, sakau, kad švėsime Antanus, tai švėsime! Vanagaitis — Antanas, Olis Antanas, Lapinskas — Antanas, Olšauskis — Antanas, Royce — Antanas ir daugybė Antanų visoj Margučio M-Perijoje. Valio Antanai! Gyvuokit laimingi! Trylikta Birželio — daužkit po stiklėlį! . . .

Tai ir bus užteks. Parašysiu kitam Marguty daugiau. Dabar redaktorius prašė daug nerašyt. Nori pikčerių įdėt.

Likite sveiki ir laukit Devintinių, katros bus viena diena, prieš šventą Antaną.

Jūsų Jeronimas.

**ATNAUJINKIT
PRENUMERATĄ**

Address by Antanas Smetona, President of the Republic of Lithuania over N.B.C., Palmer House, Chicago

Sunday, May 4, 1941

The Hon. Antanas Smetona, President of the Republic of Lithuania, answered to Chicago's reception and greeting in a nation-wide broadcast heard over stations of the National Broadcasting Company "Blue" Network direct from the Grand Ballroom of the Palmer House where more than a thousand persons had gathered to hear his initial address over the radio since his arrival in this country on March 10th, and in Chicago on May 2nd. The reception was arranged by a committee of more than 50 members. Justin Mackiewicz is president of the group. The voice of President Smetona was heard nationally in defense of his country's liberty, urging Lithuanians everywhere to support principles of free democracy and independence and to encourage good will between men.

The text of his talk follows:

It is almost a year since the abnormal giant, the eastern neighbor of the Baltic States, suddenly invaded Lithuania, Latvia and Estonia. Soviet Russia, while still a member of the League of Nations, through her representatives, used to recite the song of freedom. She tried to pose as mediator of small nations

and approved of Pres. Roosevelt's appeal to the great European Powers not to interfere with the small States.

Soon after the outbreak of hostilities by Germany in the east, the Russian bolshevistic empire removed its alleged democratic mask and invaded Poland. In the autumn of the same year (1939) Soviet Russia forced the Baltic States to accept Red garrisons in their respective territories. The Soviet Union solemnly

pledged to honor the sovereignty of those countries, and promised to refrain from interfering in their internal affairs, their way of life and their social structure. "We are not going to sovietize the Baltic States," said Molotov, who was at that time Soviet Commissar for Foreign Affairs, to the Lithuanian delegates in Moscow. But as soon as war with the opposing Finns came to an end, Soviet Russia deceived the Baltic nations and suddenly attacked them with armed forces. Soviet Russia chose Lithuania as her first victim. On June 15, 1940, she announced the violation of the solemn word she had given less than a year before, and on that very day invaded Lithuania with a huge Red army. A day or two later she invaded Latvia and Estonia.

National Customs Being Destroyed

The Baltic nations had reached a high standard of culture and in no way interfered with the giant, their eastern neighbor. A year has not yet passed since the Soviets invaded the Baltic States and already they managed to disrupt the mode of living of those nations and to rob them of all their possessions. Religion, local customs, laws,

Antanas Smetona, President of Lithuania

institution of national culture, and everything of a national or cultural character is being torn down and destroyed. The whole administrative net is being filled up with Moscow's GPU agents and with Russians at the head. Instead of the Lithuanian national anthem, the bolshevik international song has been introduced, in spite of the fact that people cannot bear to listen to it. Instead of the Lithuanian coat-

of-arms, the White Knight, the Russian bolshevik sign of the hammer and sickle is displayed everywhere — the hammer and sickle which seems to be the symbol of violence and destruction.

Guardian of Peace. — America

The flames of war are spreading over the whole of Europe; battles are now being fought in Africa. Who knows where the next scene of combat will take place — perhaps in Asia or across the Atlantic. The United States Government, headed by President Roosevelt, recognizes this danger and, therefore, has promised aid to all countries that resist aggression in an actual or passive way. Not only is aid being given to other nations, but preparations are being made so that this great country will not be unprepared against an aggressor.

The eyes of all peoples are at present directed toward the United States as the true guardian of peace and the protector of small nations. Therefore, the greater America's security, the more courageous her citizens, the more hope there is for the countries that fell victim to aggressors. The time will come when these countries will free themselves from the terrible enslavement.

Lithuanians Will Aid

During the last World War, the American Lithuanians rendered great assistance to Lithuania to help free herself from a foreign yoke and to reconstitute an independent Lithuanian State. Their sincere efforts and abundant aid have not been in vain. Lithuania was rapidly rising out of the ruins of war, and her spiritual and material culture grew with remarkable rapidity. But, alas, she was hemmed in by two giants: one from the east and the other from the west; she is now oppressed, tortured and an attempt is being made to bury her alive. Can one give one's self up to such a fate? Never! Is it not the duty of every Lithuanian devotedly serving his present father land, the United States, to rise to the needs of the country of his parents and ancestry, and help Lithuania in every possible way? The Lithuanian nation is still alive, she will not surrender to brutal bolshevism and will remain alive and free. But those that enjoy freedom should gather around the wheel of united efforts and make that wheel turn faster. The greater the Lithuanian efforts, the more weight they will have in America's life and in the liberation of Lithuania.

Chicago Lithuanians attended a banquet honoring the President of the Republic of Lithuania, Antanas Smetona, and Madame Smetona, held in the Grand Ballroom of the Palmer House, Sunday May 4th. This photograph was taken immediately after President Smetona completed his address broadcast over the National Broadcasting Company network of more than 100 stations.

Stankunas Photo

THE CICERO TRIO

By JOHN BANKY

A number of years back a request for applicants to form the Margutis Chorus brought forth three personable young ladies, all of whom resided in Cicero, Ill. Since the very first rehearsal of the group, these girls are still original members. Being very modest they have never publicly acclaimed the glory so well befitting them.

and cook. After many hard years of study, Stephanie was awarded a diploma for her sewing capabilities.

The similarity of the girls' ideas for relaxation impressed me very much. All enjoy nothing more than singing. Frances is extremely fond of Lithuanian folk songs, American ballads, and excerpts from the popular Operas. Her

Frances, and Agnes Jurgela left to right and Stephanie Gerdvilas

Of the Trio, Frances and Agnes Jurgela are the two lovely sisters; Stephanie Gerdvilas, their lifelong friend, completes the trio group. Frances and Agnes Jurgela, together with their two brothers, Joseph and Frank, reside at 1603 South 49th Court; Stephanie Gerdvilas at 1520 South 49th Avenue. Chicago Heights, Ill., is the birthplace of Frances; the eventful day being October 4th, feast day of St. Frances; Agnes' being November 16th in Cicero, Ill.; Stephanie's December 2nd in Roseland, now Chicago, Ill. Both sisters completed their elementary studies at St. Anthony Parochial School and then attended Sterling Morton High School. Stephanie attended All Saints Parochial School until the age of seven, when her parents took her with them to Lithuania. It was in the latter country that she studied her lessons by day, walking 4 miles to the village school, and then hurried back to the home of friends in the country to learn to sew

favorite American composition is "Ave Maria," by Schubert; and in Lithuanian, "Nesek Sau Rozės," by Naujalis. Agnes prefers Lithuanian folk songs above all others, although she does admit that she likes "Briudisi," from the opera "La Traviata," best of the classics. Her big weakness in American tunes is "I'm Nobody's Baby." Stephanie's love for Lithuanian folks songs is easily understood when one realizes that she became familiar with many of them while still a child living in Lithuania. Of the American composers' works, she is undecided as to preference.

Much of the girls' entertainment comes from the movies. Frances enjoys good tragedies, which usually bring about "a good cry." Agnes likes musical comedies that are short. "Double or triple features usually put me to sleep," she says. Stephanie enjoys nothing better than a "triple feature" — because she gets "some of everything."

What little spare time there is left is engrossed in sports.

Those ranking the highest with the girls are: tennis, swimming, basketball, hiking, dancing, and especially — watching others perform. When it comes to reading, all like mystery stories and fiction stories by our own American writers. Besides sports and reading, the girls have hobbies: Frances and Agnes like to cook, sew and keep house for their brothers; Stephanie would rather cook and see people enjoy her cooking than she would sleep, especially now that she's able to do so without the constant help of a can-opener and a cook book.

Stephanie's utmost desire in life has been torn between two desires — to be a nurse or to be a singer. Being financially unable to become a nurse, she chose singing. "Who has been your singing teacher?" I queried. The answer was—"Mr. Vanagaitis." She admitted that all of her knowledge of music was gained thru his efforts. Agnes and Frances both answered "Mr. Vanagaitis" when the same question was put to them. Agnes, a masculine type, has no set desires in life and is willing to take matters as they come. Stephanie's ambition is still to become a nurse. Circumstances have caused her to be content with a complete course in First Aid as sponsored by the American Red Cross.

Frances has but one hope to fulfill — To get married and live happily.

Inquiring about the families of the girls, I discovered that the famous sportsman - athlete, Joseph Jurgela, who has crossed the Atlantic on two occasions to play basketball with the "boys" in Lithuania is a brother to Agnes and Frances. Their oldest sister is a nun at the Cenacle Convent, Sister Mary Barbara, in Long Island, N. Y. Much credit should be given to both sisters who have been gallantly carrying on since the death of their mother. Stephanie Gerdvilas returned to America to make her home with the only relative she had in the new world — an uncle. She has been "on her own" since her arrival, but, someday, she expects to marry and have a family of her own.

Frances, with her brown eyes, brunette hair, a striking personality, weighing about 150, is a perfect picture of a typical Lithuanian lass. Agnes, very much the man-

nish type, 5'5" and 145 pounds of health, has grey eyes and brunette hair. Stephanie — 5'7", under 200, has as fascinating a character as her ever-changing blue eyes and attractive brunette hair. Her perpetual smile offsets a picture of perfect health.

As much as I have been able to describe them — such is the picture I have of the Cicero Trio.

MARGUTIS DIENŽODIS LEIDŽIAMAS IŠ

WHFC
DEŠIMTI METAI

Nauja Banga

1450 kiloc.

Sekmadieniais — 1 val. popiet

Darbo Dienoms — 9:30 v. v.

PENKTADIENIAIS
ŠEŠTADIENIAIS
7 v. v.

MIRTIS KUNIGO IGNO ZIMBLIO

Philadelphia, Pa. — Amžiną atilsį kunigas Ignas Zimblys, klebonas vietinių Jurgiečių, amžiuje 56-šių metų, diena 12-tą gegužio netikėtai pasimirė; o 17 to gegužio iškilmingai tapo palaidotas kapuose "Šventojo Kryžiaus."

Vėlionis, kaip asmuo, buvo kuklus, darbštus, uolus Katalikų Bažnyčios dvasininkas ir karštas Lietuvos tėvynainis; tačiau, už vis, iki net smerktino kraštutimumo, jis buvo dideliu mylėtoju vargdienių; tai buvo pilnoje prasmėje to žodžio: **TĖVAS VARGUOLIŲ.**

A. a. kun. Ignas Zimblys, iš tėvų Adomo ir Marijonos Kavaliaus kaitės Zimblių gimė Lietuvoje, kaime Mikėnų, Siesikių parapijos. Kunigu jis tapo išventitas 1910-se metuose. Į Ameriką atvyko 1914-se metuose ir pradžioje vikaravo vietinėje, Švento Kazimiero parapijoje; o vėliau, 1918 se metuose patapo Jurgiečių klebonu ir labai daug labo tajai parapijai nuveikė; o ypač srity apšvietos vietinių Jurgiečių vaikučių.
K. V.

SPARNUOTI LIETUVIAI

DARIUS IR GIRENAS

ISIGYKITE ŠIĄ KNYGĄ
UŽ \$1.50.

REIKALAUKITE MARGUTYJ.

6755 S Western Ave.
Chicago, Ill.

DU BROLIUKAI KUNIGAI

S. Šimkus.

J. 72

Du bro - liu - kai ku - ni - gai, du bro - liu - kai u - rė - dai,

tik aš vie - na var - go - die - na grė - biau lan - koj šie - ne - lį.

Man šienelį begrėbiant,
Kirtimėlį bekertant.
Ir nulūžo grėblelis,
Naujo grėblio kotelis.

Bėgsiu greitai tekina,
Pas broliuką urėdą!
Mesk broleli rašyti,
Imk grėblelį taisyti.

Mesk broleli rašyti,
Imk grėblelį taisyti.
Užkil' juodas debesėlis,
Sulis lankoj šienelį.

Nei aš mesiu rašyti,
Nei grėblelį taisyti.
Tekyl' juodas debesėlis,
Telyj' lankoj šienelį.

Rašo Pūstapėdis.

ČIA P SUI

Kuomet Hess'as nusileido į Angliją, tai iškart anglai mislijo kad nusileido "taikos angelas," bet vėliau pamatė kad tai nukrito Hitlerio atšipęs kirvis . . .

*

Skaičiau, kad dr. Šliupas atsiųrtė į katalikų tikėjimą. Tai ot stebuklas! Nei Amerikos nei Lietuvos kunigai jo negalėjo atverst į tikėjimą, o bolševikai atvertė. Kas sakė kad bolševikai tikėjimą naikina?!

*

Aš pats savo ausims girdėjau kaip Šliupas, jau senai, dergdamas katalikų tikėjimą, išsireiškė taip: "Traicė, tai vyriškos kelnės — dvi kiškos ir juosmuo" . . . Bet dabar tos kelnės jam susigadyjo . . .

*

Visi žinom, kad "cicilistų" dvasios vadas Pijušas, nori atgaivinti Liublino Uniją. Kas čia tokio nepaprasto?! Juk jis jau senai laikosi obalsio — "Darbininkai viso pasaulio! Vienykites!" . . .

*

Man vienas išsitarė, kad girdi, Pijušas nemyli Smetonos, tik Smetanką (Liublino unijos šalininką) . . .

*

Negaliu suprast. Kada Babravičius buvo Chicagoje, tai nei vienas lenkiškas dienraštis nepatalpino jo paveikslą, o lietuviškas "cicilikų" dienraštis, Kepurą su pakartojimais talpino.

*

Čemberleinas padovanojo italams Etiopiją, o Čurčilis dabar atėmė. Vargšai tie italai! Dabar jie netur vietos nei kur savo makaronus iškočiot. Kur tik pasisuka — visur naciai . . .

Kodel taip yra? "Cicilistai" baira Smetoną, ko jis čia atvažiavo į šią demokratišką šalį?! Well . . . Juk ir Pijušas, Leonas, Rokas atvažiavo čia, bet pastarieji vos spėjo iš laivo išlipti, pradėjo visaip niekinti šios šalies tvarką, revoliucijas kelti, o Smetona, žmogus, kaip tik atbulai: Jis giria Ameriką. Kas-žin dabar katrie mums lietuviams geresni vadai? Keno turime klausyti?

YRA ŠALIS

(Tęsinys iš pereito Nr.)

Surijo duoną kilbasus
Paliko lietuvių basus.
Maskoliai sako, "buožes" reik naitkyt!

Bet jų ten niekur nematyt . . .

Gyventi čia, tarp svetimų,
Oi kiek tų pletkų, kiek kalbų!
Kad vietoj savąjį paremt,
Jie siūlo Rusijon ištremt! . . .

Ten skamba liūdesio aidai,
Liūdni lietuvių ten veidai . . .
Visi tik laukia ten mirties,
Nes nēr kitokios išeities . . .

Vieni užmiršo tėvelius,
Kiti tautybės darbelius,
Darbuojas ruskiui labai daug,
Bet ruskis vėja juosius lauk . . .

Suminta mūsų vėliava,
Užgrobtą visa Lietuvai!
Bolševiks džiaugiasi čionai,
Kad tautą žudo jie tenai . . .

Pūstapėdis.

LIUBLINO UNIJA

Ješčio Polcka nezinginėla,
Pakol Pijus žyje.
Tą nekaltą mūs tautelę,
"Cicilikai" ryja . . .

Marš, marš pan Grigovič,
Marš, marš Kulikovič
Varkal, Petrulys!
(Prunskis ten nelys) . . .

Komunistai jau įsiūlė
Ruskiui savo skūrą . . .
"Cicilikų" dvasios vadas,
Glosto Polcką "kūrą" . . .

Marš, marš Pijušėlį,
Tu jau ištautėjęs.
Polcka ar Litva —
Tau všistko jedna! . . .

Pūstapėdis.

LIEPOS 6 DIENA,
MARGUČIO M-PERIJOS
PILIEČIAI VAŽIUOJA Į
LIBERTY GROVE

JUOKAI

Kandidatas politiškoni vieton, pralaimėjo rinkimus; iš 5,000 balsų, jam teko tik 45. Sekančioj dienoj jis eidamas gatve, rankose nešasi du revolverius . . .

— Tamista nēsi išrinktas, todėl neturi teisę nešiotis revolverius — pastebėjo jam vienas praeivis.

— Taigi . . . Kodėl aš negaliu revolverius nešiotis, turėdamas taip mažai draugų? — atsakė užklaustasis.

Trukšmadaris ir policistas

— Tamsta negali mane areštuoti, nes aš esu kilęs iš augštos giminės!

— Tai nieko . . . Mes areštuojame ne dėl veislės . . .

Restauracijoje

Orkestros vedėjas, pastebėjęs prie stalo sėdintį žymų svečią, priėjęs ir klausia jo:

— Atsiprašau, aš norėjau paklaust, kokį kurinį malonėtumet, kad sugrotume laike pietų?

— Jeigu niekas nesipriešintų, tai dėl manęs jūs galėtumet sugrot "pokerį" . . .

Studijoje

Artistas piešdamas asilo paveikslą:

— Nagi, kaip tamistai patinka mano paveikslas?

Jo kolega, pasižiūrėjęs į piešinį:

— Ale, kad jis visai nepanašus į tamstą . . .

Du draugai

— Ir ką manai? . . . Jis orlaviu skrisdamas į New Yorką, kelionėje susipažino su mergina, ir su ja susižiedavo, pirmiau negu orlavis New Yorke nusileido ant žemės!?

— Na, tai iš to aišku, kad orlaviais keliaut vis dar pavojinga, nes pavojai dar nėra prašalinti.

Tai prigimtis

— Hm . . . ar ne juokinga? Tavo plaukai šviesus, o tavo brolio tamsūs kaip degutas!

— Tai prigimties reikalas. Mat mano brolis gimė tada, kada mama plaukus jau buvo nusidažius juodai . . .

Londonė girdėta

Jis: — Galas žino kas čia darosi, kad ta gazo smalkių apsaugos maska, kasdien vis sunkesnė ir sunkesnė.

Ji: — Ale kad tu šį rytą eidamas į darbą pasiėmei ne apsaugos maską, o skrynėlę su električiniu prosu . . .

Surankiojo A. J. Žvirblis.

STUDENTŲ ATYDAI!

LIETUVIŲ UNIVERSITETO KLU-
BO STIPENDIJOS SPRENDIMAS

Lietuvių Universiteto Klubas šiuo pranešimu viešai paskelbė šimto penkiosdešimčio dolerių (\$150.00) stipendiją 1941-1942 metams, priimdami aplikacijas nuo šios dienos iki liepos 1, 1941. LUK nori aiškiai visuomenei paskelbti kad ši stipendija yra dovana laimėtojiui, o ne paskola. Išrinkimas laimėtojo(-jos) bus sprendtas pagal šiuos įstatymus.

1. Aplikantas(-i) turi būti residentas Illinojaus ar vietinių valstijų nors vienus metus.
2. Aplikantas turi būti lietuvių kilmės.
3. Aplikantas turi bent kiek mokėti lietuvių kalbos.
4. Vyrai ir moterys bus priimami kaip aplikantai.
5. Metai neskaitytomi.
6. Universiteto antramečių (sophomores), tretmečių (juniors), ketvirtmečių (seniors), ir studentų baigusių universitetą (graduates) aplikacijos bus priimtoms.
7. \$150.00 stipendija turės būti varijama tiksliai dėl mokslo kaštų (tuition), North Central Association of Colleges and Secondary Schools pripažintose mokyklose.
8. Aplikanto pirmesnieji, apskritai paimti laipsniai turės būti nors "C."
9. Stipendijos aplikantas bus reikalaujamas parodyti reikalingumą ir gabumą.
10. Klubo narių ir kitų studentų aplikacijos bus lygiai svarstomos.

Dėl aplikacijų ir informacijų susirašykite su:

HELEN DOMKUS
Lithuanian University Club
4067 So. Richmond
Chicago, Ill.

oooooooooooooooooooooooooooooooo

MARGUTIS

Kaina

Metams \$2.00

Pusei metų \$1.00

Adresas:

6755 South Western Ave.
Chicago, Ill.

MARGOS ŽINIOS

Geg. 30 d. — Memorial Day. Tą dieną puošiami kapai, lankoma mirusieji.

Dariaus-Girėno Paminklo Komitetas, nutarė šįmet minėti aštuntas, tragiško žuvimo Dariaus-Girėno sukaktuves, liepos July 20 d. Nutarta kaip kasmet, taip ir šįmet, surengt įspudingas iškilmės prie Dariaus - Girėno paminklo Marquette parke. Komiteto pirm. yra adv. R. A. Vasalle.

Stud. Deveikis, žinomas Margučio radio programų vedėjas, tarnauja "dėdės" Samo kariuomenėje ir jam gerai sekasi "muštra" atlikti. Margutiečiams siūnia geriausius linkėjimus! ... Ir daug kitų mums žinomų kareivių, jaučiasi gerai. M. Motūzas, T. Ukas, ir šimtai lietuvių jaunuolių jau priprato prie kareiviavimo disciplinos ...

Dain. J. Urbonas, žada kada nors atvažiuoti iš Tabor Farm ir palinksinti mus savo dainomis. Margutiečiai jau pasiilgo Jono Urbono gražaus dainavimo.

J. Olšauskas iš Amsterdam, N. Y. irgi rengiasi atvažiuoti pas mus į svečius. Gal 6 July-Liepos į Margutiečių "kongresą" atvažiuos? Žadėjo šią vasarą būtinai atlankyti Margučio M-Periją.

K. Šimkus, žinomas mums kanklininkas, jau persikėlė gyventi į Marquette park. K. Šimkus dalyvauja Margučio radio programose ir vaidinime.

Balys Armoška, kuris pasekmingai vaidina "Baltramiejų," buvo išvažiavęs ieškot dėdės "Celestino" į Čančarius, bet nerado. Su juo sykiu, buvo ir Bruno Katauskas, kuris ieškojo ne dėdės, bet gražiosios rūtelės, lietuvaite daržely ... Balys ir Bruno lenktyniuoja ir nežinia kuris iš jų pirmutinis pasikvies mus paūliot, pasižokt, pasiveselijot ...

M. Juozavitas su visa pasoga ką gavo kraičio, iš Milwaukee, persikėlė į Tabor Farm gyventi. Mikas mėgsta užvis geriausiai būti su žmonėmis vasarotojais, o Tabor Farm rezorte, jam kaip tik tenka sutikti daug žmonių.

MARGUČIO PRAKALBOS,
MITINGAS
LIEPOS 6 DIENA
LIBERTY GROVE
WILLOW SPRINGS, ILL.

LIETUVOS MIESTAI IR
APSKRIČIAI

Miestai

1. Vilnius	196.383
2. Kaunas	158.365
3. Šiauliai	31.299
4. Panevėžys	26.508
5. Mariampolė	15.652
6. Ukmergė	12.292
7. Tauragė	10.465
8. Alytus	9.084
9. Vilkaviškis	8.699
10. Kėdainiai	8.602
11. Biržai	8.211
12. Telšiai	5.812

Apskričiai

1. Šiaulių	238.892
2. Kauno	233.057
3. Panevėžio	178.058
4. Ukmergės	148.540
5. Alytaus	139.562
6. Tauragės	136.279
7. Raseinių	129.275
8. Utenos	127.864
9. Vilniaus	121.590
10. Mariampolės	118.964
11. Kretingos	114.892
12. Biržų	110.426
13. Kėdainių	101.656
14. Trakų	99.388
15. Telšių	96.631
16. Rokiškio	95.459
17. Vilkaviškio	93.578
18. Mažeikių	83.590
19. Šakių	76.484
20. Zarasų	50.855
21. Seinų	48.029
22. Švenčionėlių	47.213

CONRAD

FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškais užlaidomis ir Hollywood šviestais. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
tel. Eng. 5883-5840

PATAISYKIT RADIO
GARANTUOTAS

RADIO IR REFRIGERATORIO
PATAISYMAS ...

Marquette Radio &
Refrigerator Service

"Išegzaminavimas" dykai.

Telefonuokite Plaza 7858
arba Hemlock 2343
AL. ENZULIS, savininkas.

Redakcijos Atsakymai

St. K. Deveikiui. Ačiui kad pasižadėjai Margučio skaitytojams parašyti žinių iš kareivių gyvenimo. Vyt. Misiurevičius tris kartus savaitę skaito žinias per radio.

V. Simulis. Ačiū už malonų laiškelių . . . Prez. A. Smetona vasaros Tabor Farm rezorte, pas J. J. Bačiūną. Plūdimai jo vardu, parodo kokių nesąžiningų lietuvių esama civilizuotoj šaly . . .

S. Malėta. Desėtkas tūkstančių publikos, Chicagos lietuvių rengėjų linksniavime, nieko nereikia. Yra buvę parengimų po trisysk tiek publikos, bet kas iš to, kad darant atskaitas nei dešimtosios dalies natsiranda . . . Imant įžangos po dešimtuką, susidarytų didžiausios sumos, bet . . . Kai kurie rengėjai turėje parengimuose tūkstančius žmonių, aiškinasi neturėje pelno...

P. T-jenis. Yra patarlė: žydas muša, žydas rėkia. Taip su "cicilikais" ir kitais jų "pakalikais." Jie rėkia ant kitų kad bizniau su pabėgėliais, o patys ką daro? Žmones mato ir supranta. Jie pažysta gerai, kas tie "doleriniai patriotai" . . . Ačiū už prenumeratą!

V. Vaitekus. Neturiu. Sekite Margutį. Neužilgo bus atspausdinta.

Patriotui Wisconsine. "Sandara" jokio "atstovo" nesiuntė į lenkų lietuvių klubo pasitairimą. P. J. Hertmanavičius viešai pareiškė kad jis dalyvavo kaip privatus asmuo. Tas pats buvo ir su kun. J. Prunskiu — "Draugo" "atstovu." Lenkai skelbia tokias žinias be atsiklausimo. Kad lietuvių inijiatyva būtų toks klubas organizuotas — nežinau. Geriau atsiklauskit "cicilikų dvasios vado." Jis yra visų tų "makliorstovų" iniciatorius. Nesipiktykit Chicagiečiais. Chicagoje yra ir ištikimų tautos sūnų.

Pittsburgh, Pa. A. K. Pas jus gi mē "Taryba." Mes ją nesidžiaugiam. Tai kelių politikierių sugalvotas dalykas. Ir kas čia tokio?! Porą vyrų neparduos Lietuvos Lenkijai. Visuomenē jokios organizacijos nerinko, vesti derybas dėl atsteigimo "Liublino Unijos."

CHICAGOS LIETUVIŲ MOTERŲ
KLUBAS RENGIA P. JADVYGAI
TŪBELIENEI PRAKALBAS BIR-
ŽELIO-JUNE 3 D. STEVENS
HOTEL, 1 VAL. PO PIET.

MARGUČIO SKAITYTOJŲ MASINIS

MITINGAS 6 LIEPOS-JULY

LIBERTY GROVE

(Buv. Dambrausko darže)

Kiekvieno Margučio M-Perijos piliečio pareiga, dalyvauti šiame masiname mitinge, kad apsvarščius "savo pačių reikalus".....

Masinio Mitingo pradžia tuojau kaip tik suvažiuosite.

Todel pradėkite važiuoti nuo pat ryto, kaip tiktai d'ena prašvito.

LIBERTY GROVE

Pakviesta įžymiausi kalbėtojai:

Dėdytė "Jeronimas," "Baltramiejus," "Dėdė Kajetonas"
ir nekiti.

Dalyvaus Choras iš 6666 asabų! Didžiausias koks dar niekados nėra dainavęs Willow Springs, Illinois.

NAUJA MODERNIŠKA KOPLYČIA

MARQUETTE PARKE

Laidotuvių Direktorius ANTANAS PETKUS įrengė naują, modernišką koplyčią Chicagoje, Marquette park kolonijoj, prie 68-tos ir So. Western Avenue.

ANTANAS B. PETKUS

6812 So. Western Avenue

Telef. GROvehill 0142

Antra laidojimo įstaiga, dir. A. Petkus turi Ciceroj —

1410 So. 49 Court

Telf. CICero 2109